

ÖREBRO

ÖREBRO KOMMUN
Stadsrevisionen

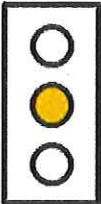
2021-03-11

Till
Grundskolenämnden för yttrande.
Kommunfullmäktiges presidium för kännedom

Revisionsrapport ” Granskning av grundskolenämndens styrning avseende trygghet och studiero”

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat grundskolenämndens systematiska kvalitetsarbete med fokus på trygghet och studiero. Syftet med granskningen är att bedöma om grundskolenämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan avseende elevers trygghet och studiero och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att grundskolenämnden *inte helt säkerställer* ett *ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete* inom grundskolan avseende elevers trygghet och studiero. Vi bedömer att nämnden *inte helt säkerställer* att detta sker med *tillräcklig intern kontroll*.

Revisionsfråga	Kommentar	
Revisionsfråga 1: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?	Uppfyllt Granskningen visar att grundskolenämnden har en tydlig och återkommande struktur för planering av sin verksamhet.	
Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?	Delvis uppfyllt Granskningen visar att det finns en systematik i nämndens kvalitetsarbete som har konkretiserats i ett årshjul. Det är tydligt vilken uppföljning som ska genomföras och när den ska presenteras för nämnden. Processerna påvisar även att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete bygger på enheternas kvalitetsarbete. Vi noterar dock att den information som framgår av nulägesöversikterna endast presenteras på aggregerad nivå.	

ÖREBRO

ÖREBRO KOMMUN
Stadsrevisionen

2021-03-11

Revisionsfråga 3:
Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?

Delvis uppfylld

Granskningen visar att det finns en struktur för hur enheternas systematiska kvalitetsarbete ska dokumenteras. Vår genomgång visar att dessa innehåller en uppföljning av verksamheten, en analys av resultaten i förhållande till de nationella målen. Vi noterar att analysförmågan skiljer sig mellan de olika enheterna. Vi noterar också att det kan finnas brister i rapporteringen av kränkingsanmälningar då det saknas ett ändamålsenligt digitalt system för detta.

Revisionsfråga 4:
Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?

Delvis uppfylld

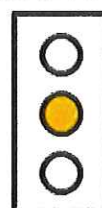
Granskningen visar att nämnden får systematisk och kontinuerlig uppföljning av kunskapsresultat samt trygghet och studiero. Vår bedömning är dock att uppföljningen på huvudmannanivå behöver utvecklas. Uppföljningen skulle bli mer ändamålsenlig om enskilda skolenheters resultat avseende trygghet och studiero redovisas utifrån olika parametrar såsom kön och ålder.

Revisionsfråga 5:
Vidtar nämnden åtgärder vid brister avseende trygghet och studiero som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

Delvis uppfylld

Granskningen visar att i underlagen som presenteras till nämnden framgår relevanta åtgärdsförslag för att komma tillrätta med skillnader mellan skolenheter, flickor och pojkar samt elever med olika socioekonomiska bakgrunder avseende kunskapsresultat, elevers upplevelse av studiero och trygghet samt kränkingsanmälningar. Åtgärdsförslagen som presenteras bedöms dock inte vara tillräckligt konkreta för att fullt ut leda till ändamålsenliga effekter. Vidare konstaterar vi att nämnden vid flera tillfällen har valt att lägga informat-

ÖREBRO

ÖREBRO KOMMUN
Stadsrevisionen

2021-03-11

ion om statistik och analyser till handlingarna, utan att fatta beslut om åtgärder eller rikta uppdrag till förvaltningen.

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar vi nämnden att:

- Genomföra en riktad utbildningsinsats för nämndens ledamöter avseende huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.
- Säkerställa att verksamheten har förutsättningar för att kunna tillämpa riktlinjer och rutiner för rapportering av kränkande behandling på ett likvärdigt sätt för att kunna vidta adekvata åtgärder och insatser.
- Säkerställa en likvärdig analysförmåga på enhetsnivå.
- Säkerställa att elevernas kunskapsresultat samt elevernas upplevelse av trygghet och studiero analyseras utifrån olika parametrar såsom kön och ålder/årskurs på enhetsnivå.
- Säkerställa att huvudmannens samlade dokumentation även tydliggör enheternas olika förutsättningar och resultat vad gäller trygghet och studiero utifrån olika parametrar.

Vi emotser grundskolelämnadens yttrande över denna skrivelse och bilagd rapport med förslag till åtgärder samt tidplan senast 2021-08-28.

Lena Jansson
ordförande

Margareta Arvidsson
Revisor

Granskning av grundskolenämndens styrning avseende trygghet och studiero

Örebro kommun
Mars 2021

Helena Richardsson
Karolin Hamnér

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Syfte och revisionsfrågor	5
1.3 Revisionskriterier	6
1.4 Avgränsning	6
1.5 Metod	6
2. Granskningsresultat	7
2.1 Planering av utbildningen	7
2.1.1 Iakttagelser	7
2.1.2 Bedömning	8
2.2 Dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå	8
2.2.1 Iakttagelser	8
2.2.2 Bedömning	9
2.3 Dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå	10
2.3.1 Iakttagelser	10
2.3.2 Bedömning	12
2.4 Uppföljning på huvudmannanivå	13
2.4.1 Iakttagelser	13
2.4.2 Bedömning	15
2.5 Vidtagande av åtgärder vid behov	15
2.5.1 Iakttagelser	15
2.5.2 Bedömning	16
3. Revisionell bedömning	18
3.1 Sammanställning av bedömningar	18
3.2 Rekommendationer	19
Bilaga 1 - Dokumentförteckning	20
Bilaga 2 – Utdrag ur kvalitetsplan	21

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna grundskolenämndens systematiska kvalitetsarbete med fokus på trygghet och studiero. Syftet med granskningen är att bedöma om grundskolenämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan avseende elevers trygghet och studiero och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att grundskolenämnden inte helt säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan avseende elevers trygghet och studiero. Vi bedömer att nämnden inte helt säkerställer att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

Revisionsfråga 1: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?

Granskningen visar att grundskolenämnden har en tydlig och återkommande struktur för planering av sin verksamhet. Årsprocessen och verksamhetsplanen synliggör tillsammans att bland annat elevernas kunskapsresultat och enheternas kvalitetsrapporter ligger till grund för huvudmannens nulägesöversikt och prioriteringar i verksamhetsplaneringen.

Vi noterar att nämndens verksamhetsplan med budget 2020 antogs i december 2019 medan nulägesöversikten antogs av nämnden i januari. Enligt årsprocessen ska nulägesöversikten ligga till grund för nämndens verksamhetsplan. Att nulägesöversikten inför 2021 antogs vid nämndens sammanträde i november 2020 anser vi är positivt.

Vi bedömer revisionsfrågan som uppfylld.

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?

Granskningen visar att det finns en systematik i nämndens kvalitetsarbete som har konkretiserats i ett årshjul. Det är tydligt vilken uppföljning som ska genomföras och när den ska presenteras för nämnden. Processerna påvisar även att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete bygger på enheternas kvalitetsarbete. Vi noterar att den information som framgår av nulägesöversikterna presenteras på aggregerad nivå. Om nämnden enbart får aggregerad information saknas tillräckligt beslutsunderlag för att nämnden ska kunna besluta om aktiva åtgärder för att förbättra enheternas förutsättningar.

I granskningen framkommer att nämndpolitiker har kännedom om nämndens årshjul men att de inte kan ge någon djupare redovisning av systematiken i nämndens kvalitetsarbete. Vi rekommenderar nämnden att genomföra en riktad utbildningsinsats för nämndens ledamöter avseende huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Granskningen visar även att det finns en systematik för att dokumentera och följa upp elevernas trygghet och studiero både på enhetsnivå och förvaltningsnivå. Vi anser att det är positivt att uppföljningen enligt årshjulet ska ske löpande under läsåret.

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Revisionsfråga 3: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?

Granskningen visar att det finns en struktur med tillhörande mallar för hur enheternas systematiska kvalitetsarbete ska dokumenteras. Vår genomgång av ett urval av kvalitetsplaner visar att dessa innehåller en uppföljning av verksamheten, en analys av resultaten i förhållande till de nationella målen. Vi noterar att analysförmågan skiljer sig mellan de olika enheterna. Det varierar i vilken utsträckning elevernas kunskapsresultat samt elevernas upplevelse av trygghet och studiero analyseras utifrån olika parametrar såsom kön och ålder/årskurs. Vi noterar också att det kan finnas brister i rapporteringen av kränkingsanmälningar då det saknas ett ändamålsenligt digitalt system för detta.

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Revisionsfråga 4: Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?

Granskningen visar att nämnden får systematisk och kontinuerlig uppföljning av kunskapsresultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen följer i stort den struktur som grundskolenämnden beslutade om i samband med antagandet av årshjulet för nämndens systematiska kvalitetsarbete 2020.

Granskningen visar vidare att uppföljningen på huvudmannanivå redogör för att det finns skillnader avseende kunskapsresultat samt avseende elevers upplevelse av studiero och trygghet mellan skolenheter, mellan flickor och pojkar samt mellan elever från olika socioekonomiska bakgrund. Vår bedömning är dock att uppföljningen på huvudmannanivå behöver utvecklas. Uppföljningen på huvudmannanivå skulle bli mer ändamålsenlig om enskilda skolenheter resultat avseende trygghet och studiero redovisas utifrån olika parametrar såsom kön och ålder. På så sätt kan huvudmannen skaffa sig kunskap om nuläget vid enheterna för att kunna vidta tillräckliga åtgärder. Vi noterar också att det kan finnas brister i rapporteringen av kränkingsanmälningar då det saknas ett ändamålsenligt digitalt system för detta.

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Revisionsfråga 5: Vidtar nämnden åtgärder vid brister avseende trygghet och studiero som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

Granskningen visar att i underlagen som presenteras till nämnden framgår relevanta åtgärdsförslag för att komma tillrätta med skillnader mellan skolenheter, flickor och pojkar samt elever med olika socioekonomiska bakgrunder avseende kunskapsresultat, elevers upplevelse av studiero och trygghet samt kränkingsanmälningar. Exempel på en åtgärd som har tagits i syfte att höja kunskapsresultaten är att förvaltningen har börjat analysera resultaten avseende kränkingsanmälningar och resultat från brukarenkäten i förhållande till vad som lyfts fram som framgångsfaktorer enligt skolforskning, vilket vi ser positivt på.

Åtgärdsförslagen som presenteras bedöms dock inte vara tillräckligt konkreta för att fullt ut leda till ändamålsenliga effekter. Till exempel lämnas åtgärdsförslag ofta som går ut på att utveckla eller analysera material vidare.

Vidare konstaterar vi att nämnden vid flera tillfällen har valt att lägga information om statistik och analyser till handlingarna, utan att fatta beslut om åtgärder eller rikta uppdrag till förvaltningen.

Som tidigare nämnts noterar vi att det kan finnas brister i rapporteringen av kränkingsanmälningar. Vi bedömer att denna brist kan leda till att adekvata åtgärder uteblir om hanteringen, utredningen och dokumentationen inte fungerar ändamålsenligt.

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar vi nämnden att:

- Genomföra en riktad utbildningsinsats för nämndens ledamöter avseende huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.
- Säkerställa att verksamheten har förutsättningar för att kunna tillämpa riktlinjer och rutiner för rapportering av kränkande behandling på ett likvärdigt sätt för att kunna vidta adekvata åtgärder och insatser.
- Säkerställa en likvärdig analysförmåga på enhetsnivå.
- Säkerställa att elevernas kunskapsresultat samt elevernas upplevelse av trygghet och studiero analyseras utifrån olika parametrar såsom kön och ålder/årskurs på enhetsnivå.
- Säkerställa att huvudmannens samlade dokumentation även tydliggör enheternas olika förutsättningar och resultat vad gäller trygghet och studiero utifrån olika parametrar.

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Grundskolenämnden har, i egenskap av huvudman, det övergripande ansvaret för att verksamheten i grundskolan uppfyller gällande lagar, förordningar och föreskrifter. Huvudmannen ska arbeta kontinuerligt och långsiktigt för att utveckla och förbättra utbildningen inom väsentliga områden, i syfte att säkerställa likvärdighet och kvalitet. Likvärdighet innebär att verksamhet och innehåll kvalitativt ska vara likvärdigt såväl mellan som inom enheter. Likvärdighet handlar även om lika kvalitet och att läroplanens alla delar följs. Detta ska ske inom ramen för ett systematiskt kvalitetsarbete. Systematiskt kvalitetsarbete regleras i skollagens fjärde kapitel. I Skolverkets allmänna råd för systematiskt kvalitetsarbete finns rekommendationer för hur skollagens bestämmelser bör tillämpas.

I det systematiska kvalitetsarbetet ingår att huvudmannen skaffar sig kunskap om nuläget vid enheterna. Denna nulägesbild ska bland annat innefatta kunskapsresultat samt resultat avseende trygghet och studiero vid skolenheterna. Huvudmannen ska sedan analysera orsakerna till bristande måluppfyllelse och bristande trygghet och studiero. Analysen behöver ske så att huvudmannen kan identifiera hur det ser ut för olika grupper av elever, exempelvis gruppen flickor och gruppen pojkar.

Utifrån analysen identifierar huvudmannen vilka förbättringsåtgärder som är nödvändiga samt vidtar dessa åtgärder. När huvudmannen formulerar nulägesbilden ska denna bygga på uppgifter som rektorer har tagit fram i sitt eget kvalitetsarbete vid enheterna, men även på uppgifter huvudmannen själv samlat in (till exempel nationell statistik och anmälningar om kränkande behandling). Det ska därför finnas en koppling mellan huvudmannens kvalitetsarbete och det kvalitetsarbete som rektor tillsammans med lärare, övrig personal och elever genomför vid enheterna.

Kommunens revisorer har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning av grundskolenämndens styrning av det systematiska kvalitetsarbetet avseende elevers trygghet och studiero i grundskolan.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Granskningen syfte är att bedöma om grundskolenämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan avseende elevers trygghet och studiero och att detta sker med tillräcklig intern kontroll. Granskningen har utgått från följande revisionsfrågor:

- Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?
- Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?
- Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?
- Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?
- Vidtar nämnden åtgärder vid brister avseende trygghet och studiero som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

Revisionsfråga 1, 4 och 5 utgör grund för bedömning av *intern kontroll*. Revisionsfråga 2 och 3 utgör grund för bedömning av *ändamålsenlighet*.

1.3 Revisionskriterier

Granskningens bedömningsgrunder (revisionskriterier) har hämtats ur följande:

- 6 kap. 6 § Kommunallagen
- 4 kap. 3 § och 6 § Skollagen
- Skolverkets allmänna råd med kommentarer: Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet
- Kommunspecifika styrdokument som är relevanta för granskningen

1.4 Avgränsning

Granskningen omfattar grundskolan. Granskningen ingår i 2020 års revisionsplan och avser 2020.

1.5 Metod

Granskningen har utförts genom intervju samt genomgång och analys av för granskningen relevanta styrande dokument, exempelvis interna styrdokument, dokumenterade uppföljningar, genomförda elevenkäter samt nämndens protokoll och tillhörande handlingar (se bilaga 1). Intervju¹ har genomförts med:

- Nämndens förste vice ordförande
- Nämndens andre vice ordförande
- Förvaltningschef
- Verksamhetschef grundskola
- Verksamhetschef grundskola
- Kvalitetsstrateg

Rapporten har sakgranskats av de intervjuade.

¹ Nämndens ordförande kunde inte närvara vid granskningstillfället.

2. Granskningsresultat

2.1 Planering av utbildningen

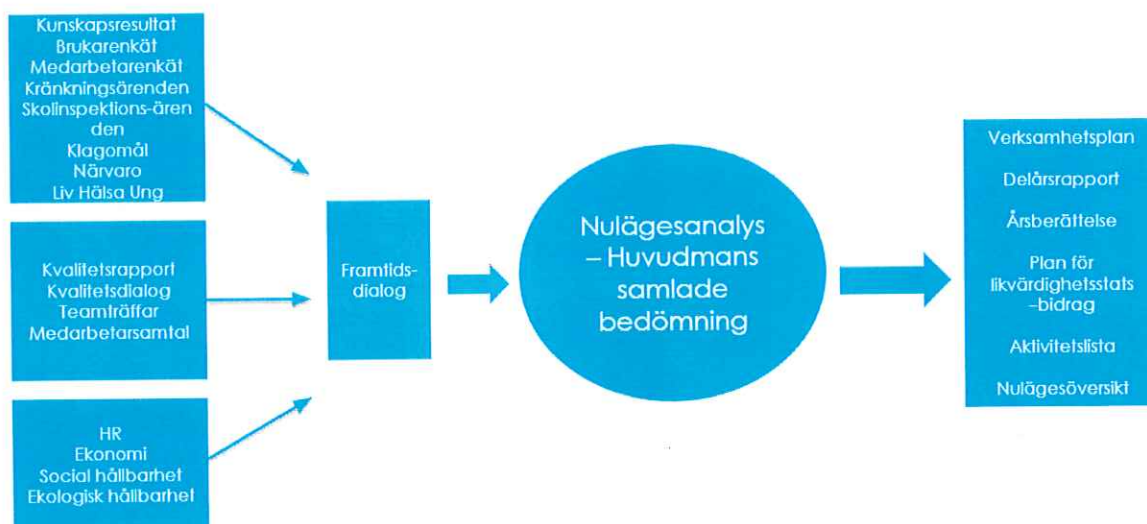
Revisionsfråga 1: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?

Enligt revisionskriterierna ska planeringen utgå från en analys av måluppfyllelse och utvecklingsområden. Därtill ska nämnden se till att verksamheten genomförs utifrån den gjorda planeringen. Enligt revisionskriterierna ska nämnden också ange i planeringen vad insatserna förväntas leda till och vilka förutsättningar som krävs för att utbildningen eller insatserna ska kunna genomföras.

2.1.1 Iakttagelser

Grundskolenämndens systematik för planering av verksamheten framgår av styrdokumentet *Årsprocessen* (bild 1). Processen inleds med insamling av information som bearbetas och analyseras på enhetsnivå, exempelvis information rörande kränkingsärenden, klagomål, elevernas kunskapsresultat och närvaro. Därefter bearbetas och bereds informationen i så kallade framtidsdialoger på förvaltningsnivå för att skapa en samlad bild av nuläget på huvudmannanivå. Framtidsdialogen genomförs två gånger per år, en gång på våren och en gång på hösten, och är gemensam för förskola och grundskola. Framtidsdialogerna resulterar i huvudmannans samlade bedömning/nulägesöversikt som ligger till grund för nämndens verksamhetsplan, aktivitetslista, delårsrapporter, årsberättelse (se rutan längst till höger i bild 1).

Bild 1: Årsprocessen - från analys till styrdokument

Den 12 december 2019 antog nämnden *Verksamhetsplan med budget 2020*. Den 9 januari 2020 antog nämnden *Nulägesöversikt för grundskolenämnden* (daterad 2 januari 2020). Nämnden antog även en *Nulägesöversikt för grundskolenämnden* den 12 november 2020 (daterad 5 november 2020).

Vid granskning av grundskolenämndens *Nulägesöversikt*, daterad 2 januari 2020, och *Verksamhetsplan med budget 2020* framgår att det finns en koppling mellan huvudmannans nulägesanalys och nämndens prioriterade åtaganden för året. Av nulägesöversikten framgår att det bland annat finns utvecklingsområden vad gäller elevernas närvaro och

upplevelse av studiero samt att det föreligger skillnader i måluppfyllelse och likvärdighet mellan skolenheter (pojkar och flickors resultat, resultatskillnader mellan elevgrupper med olika socioekonomiska bakgrunder, kompetensförsörjning, elevhälsa och digitalisering). Dessa utvecklingsområden framgår av nämndens åtaganden för 2020, varav fyra har särskild koppling till trygghet och studiero;

- Eleverna upplever studiero.
- Eleverna har en tillgänglig lärmiljö.
- Det främjande och förebyggande arbetet inom elevhälsan ska stärkas.
- Det systematiska trygghetsarbetet utvecklas.

Vidare framgår att elevernas trygghet och studiero är ett prioriterat område för 2020 eftersom dessa aspekter bidrar till ökad måluppfyllelse. Verksamheten ska bland annat arbeta aktivt med att utveckla och förbättra enheternas lek- och lärandemiljöer i syfte att stödja elevernas inläring och trygghet.

2.1.2 Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som uppfylld.

Granskningen visar att grundskolenämnden har en tydlig och återkommande struktur för planering av sin verksamhet. Årsprocessen och verksamhetsplanen synliggör tillsammans att bland annat elevernas kunskapsresultat och enheternas kvalitetsrapporter ligger till grund för huvudmannens nulägesöversikt och prioriteringar i verksamhetsplaneringen.

Vi noterar att nämndens verksamhetsplan med budget 2020 antogs i december 2019 medan nulägesöversikten antogs av nämnden i januari. Enligt årsprocessen ska nulägesöversikten ligga till grund för nämndens verksamhetsplan. Att nulägesöversikten inför 2021 antogs vid nämndens sammanträde i november 2020 anser vi är positivt.

2.2 Dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå

Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?

Enligt skollagen 4 kap. § 6 ska det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ dokumenteras. Enligt skolverkets allmänna råd bör huvudmannen se till att det finns dokumentation för alla skolformer som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå och prioriteringar av utvecklingsinsatser. Huvudmannen bör skapa rutiner för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för huvudmannens kvalitetsarbete samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom huvudmannens verksamhet.

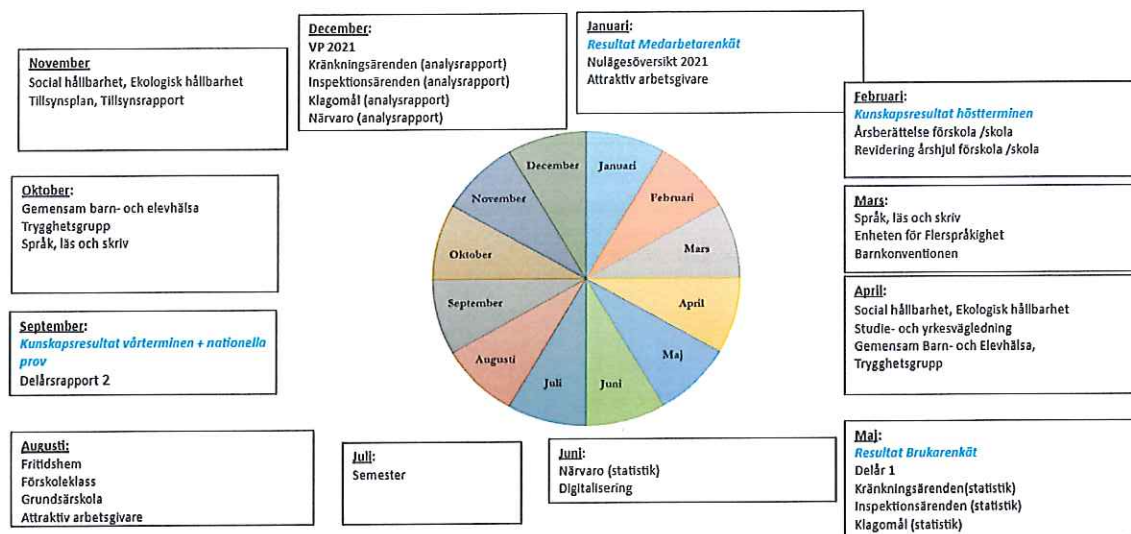
2.2.1 Iakttagelser

Årsprocessen (bild 1) som beskriver nämndens systematik för planering av verksamheten konkretiseras årligen i ett årshjul (bild 2). Årshjulet anger vilka uppföljningar som ska genomföras under året och när de ska presenteras för nämnden, det vill säga nämndens struktur för kvalitetsarbetet. Enligt årshjulet ska nämnden bland annat ta del av information rörande elevernas kunskapsresultat, kränkingsärenden och trygghetsarbetet. Årshjulet för 2020 antogs av nämnden den 13 februari 2020.

Vid intervju med nämndpolitiker framkommer att de har kännedom om årshjulet men att de inte kan ge någon djupare redovisning av systematiken i nämndens kvalitetsarbete.

I intervjuer med förvaltningsledning beskrivs att den etablerade strukturen med årsprocessen och årshjulet har varit betydelsefull för att bibehålla uppföljnings- och utvecklingsarbetet trots Covid-19-pandemin.

Bild 2: Årshjul för grundskolenämndens kvalitetsarbete 2020

Vår genomgång av nämndens sammanträdesprotokoll under 2020 visar att nämnden får ta del av uppföljningar enligt årshjulet att vissa inte presenteras enligt den tidplan som framgår av årshjulet. Exempelvis ska nämnden få information om statistik av kränkingsärenden samt resultatet av brukarenkät vid sammanträdet i maj 2020, men statistik av kränkingsärenden presenterades vid sammanträdet den 11 juni 2020 och resultatet från brukarenkäten presenterades för nämnden den 27 augusti 2020.

Som tidigare nämnts under avsnitt 2.1 dokumenteras huvudmannens samlade bedömning av nuläget i en nulägesanalys/nulägesöversikt. Av *nulägesöversikterna* som vi tagit del av framgår att det föreligger skillnader mellan enheter samt mellan gruppen pojkar/flickor och elever med olika socioekonomiska bakgrundsfaktorer. Informationen är presenterad på aggregerad nivå. Exempelvis framgår det av nulägesöversikten (daterad 5 november 2020) att det framträder stora skillnader mellan skolenheterna inom årskurs 6 där måluppfyllelse sträcker sig från 32 procent till 100 procent i genomsnittlig måluppfyllelse. Det framgår dock inte vilka skolenheter som har lägst måluppfyllelse samt om det berör någon särskild elevgrupp.

2.2.2 Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Granskningen visar att det finns en systematik i nämndens kvalitetsarbete som har konkretiserats i ett årshjul. Det är tydligt vilken uppföljning som ska genomföras och när den ska presenteras för nämnden. Processerna påvisar även att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete bygger på enheternas kvalitetsarbete. Vi noterar att den information som framgår av nulägesöversikterna presenteras på aggregerad nivå. Om nämnden enbart får aggregerad information saknas tillräckligt beslutsunderlag för att nämnden ska kunna besluta om aktiva åtgärder för att förbättra enheternas förutsättningar.

I granskningen framkommer att nämndpolitiker har kännedom om nämndens årshjul men att de inte kan ge någon djupare redovisning av systematiken i nämndens kvalitetsarbete.

Vi rekommenderar nämnden att genomföra en riktad utbildningsinsats för nämndens ledamöter avseende huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.

Granskningen visar även att det finns en systematik för att dokumentera och följa upp elevernas trygghet och studiero både på enhetsnivå och förvaltningsnivå. Vi anser att det är positivt att uppföljningen enligt årshjulet ska ske löpande under läsåret.

2.3 Dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå

Revisionsfråga 3: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?

Enligt skollagen 4 kap. § 6 ska det systematiska kvalitetsarbetet enligt 3 och 4 §§ dokumenteras. Enligt skolverkets allmänna råd bör huvudmannen se till att det finns dokumentation för alla skolformer som är tillräcklig för att ligga till grund för analys och beslut på huvudmannanivå och prioriteringar av utvecklingsinsatser. Huvudmannen bör skapa rutiner för dokumentation som är effektiva och ändamålsenliga för huvudmannens kvalitetsarbete samt sträva efter att dokumentationen ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom huvudmannens verksamhet.

2.3.1 Iakttagelser

I intervjuerna framkommer att strukturen för det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats mycket under de senaste åren, däribland uppföljningen av kunskapsresultat och trygghetsarbetet. Det beskrivs även att styrningen och informationsflödet mellan huvudmannen, förvaltningen och enheterna har utvecklats. Som exempel nämns att verksamhetscheferna träffar sina rektorsteam omkring en gång per månad. Rektorsteamerna träffas i sin tur en gång i veckan. Strukturen för träffarna följer nämndens årshjul för kvalitetsarbetet och nämndens prioriterade områden enligt verksamhetsplanen. Detta uppges ha skapat en röd tråd i styrningen.

Vidare framkommer i intervjuerna att förvaltningen och skolenheterna behöver fortsätta att utveckla sin utvärderings- och analysförmåga. Som exempel nämns att man behöver vidareutveckla metoder för att kunna analysera arbetet med trygghetsfrågor och värdegrundsfrågor med stöd av både kvalitativ- och kvantitativa data. Som stöd i arbetet med uppföljning, utvärdering och analys finns *Enheten för systematiskt kvalitetsarbete (ESKA)*. Enheten inrättades 2017 och bistår i analysarbetet både på enhetsnivå och huvudmannanivå.

Kvalitetsplan

Enligt årsprocessen ska skolenheterna upprätta kvalitetsrapporter. De kallas numera för kvalitetsplaner och är en fusion av det som tidigare kallades för enhetens utvecklingsplan och enhetens kvalitetsrapport. Det innebär att kvalitetsplanen innefattar dels uppföljning, dels framåtriktat utvecklingsarbete. Enligt uppgift från förvaltningen ska kvalitetsplanerna lämnas in till förvaltningen innan den sista augusti varje år och ligger sedan till grund för grundskolenämndens delårsrapport 2. Kvalitetsplanerna används även som underlag inför framtidsdialogen som förvaltningsledningen har och som underlag för kvalitetsdialoger med rektorerna som verksamhetschefer genomför i grupp med rektorerna.

I intervjuer framkommer att kvalitetsplanen fungerar som ett verktyg för både huvudmannen och skolenheterna i det systematiska kvalitetsarbetet. Kvalitetsplanerna ska användas för att systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och utveckla utbildningen.

Kvalitetsplanerna tas fram enligt en mall som ESKA tagit fram. Av mallen framgår att Skolverkets *"Allmänna råd Systematiskt kvalitetsarbete för skolväsendet"* samt tillhörande stödmaterial *"Kvalitetsarbete i praktiken"* bör användas som analysstöd vid framtagande av rapporten/planen. Det framgår även förslag på resultatunderlag beroende på vilket läroplansmål som ska analyseras. Som exempel på resultatunderlag nämns skolans trygghetsenkät samt kartläggning, närvaro, pedagogiska diskussioner, ELSA, nationella prov, bedömningsstöd årskurs 1, måluppfyllelse i årskurs 3 samt betyg i årskurs 6-9. Det framgår även några generella frågor som kan användas när det gäller att tolka och förklara underlaget hämtade från Skolverkets *Allmänna råd för Systematiskt kvalitetsarbete*;

- Vad är orsaker till skillnader i måluppfyllelse mellan grupper och klasser eller mellan ämnen och målområden?
- Hur ser det ut över tid? Mönster? Skillnader?
- Betydelse av olika arbetsformer och arbetssätt?
- Hur påverkar personalens kompetens, värderingar, förhållningssätt och arbetssätt barnens utveckling och lärande?
- Hur utnyttjas undervisningstiden?
- Vilken betydelse har de personella och materiella resurserna eller elevgruppens sammansättning?
- Har personalen tillräcklig kompetens för sitt uppdrag?
- Vad kommer fram i dialogen med elev och vårdnadshavare?

Kvalitetsplanen ska enligt mallen avslutas med en beskrivning av enhetens prioriterade utvecklingsområden utifrån vad som framkommit i rapporten (se exempel i bilaga 2). I sammanställningen ska det framgå varför utvecklingsområdet har valts ut och vilka underlag som ligger till grund för valet. Det ska även framgå vad som ska göras för att förbättra nuläget inom utvecklingsområdet, när arbetet ska följas upp samt mål på kort och lång sikt.

Vi har inom ramen för denna granskning tagit del av fem kvalitetsplaner. Dessa är upprättade enligt den framtagna mallen. Kvalitetsplanerna innehåller bland annat en beskrivning av skolenhetens förutsättningar och genomfört arbete med föregående års prioriterade områden. Kvalitetsplanerna innehåller även analys av elevernas kunskapsresultat samt deras upplevelser av trygghet och studiero. Vi noterar att analysförmågan skiljer sig mellan de olika enheterna. Det varierar i vilken utsträckning elevernas kunskapsresultat samt elevernas upplevelse av trygghet och studiero analyseras utifrån olika parametrar såsom kön och ålder/årskurs.

Trygghetsarbete och trygghetsplaner

På varje skola finns en trygghetsplan som beskriver arbetet för att motverka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Trygghetsplanerna upprättas enligt en särskild mall och innehåller bland annat åtgärder och främjande insatser, exempelvis rastaktiviteter och filmvisning med tillhörande diskussion med eleverna. Åtgärderna och insatserna baseras på en utvärdering av föregående års trygghetsarbete. I trygghetsplanerna

framgår även hur eleverna är delaktiga i trygghetsarbetet bland annat genom att svara på skolornas trygghetsenkäter, delta i klassråd och fritidsråd samt delta i framtagandet av skolans ordningsregler.

Trygghetsplanerna innehåller också rutiner för dokumentation, utredning och uppföljning av kränkande behandling. I *delårsrapport 2 år 2020*, antagen av grundskolenämnden den 24 september 2020, framgår dock att det saknas ett digitalt system för att arbeta med anmälning och utredning av kränkande behandling, vilket försvårar hanteringen av anmälan, dokumentation samt uppföljning och analys av kränkingsärenden både på skolnivå och på huvudmannanivå.

I intervjuer framkommer att majoriteten av grundskolorna har ett så kallat trygghetsteam som leder det förebyggande och åtgärdande arbetet på enhetsnivå. Det finns också en central trygghetsgrupp på förvaltningsnivå. Gruppen består av verksamhetschef för grundskolan, verksamhetschef för förskolan samt en rektor som är samordnare/sammankallande för gruppen. Den centrala trygghetsgruppen har till uppgift att säkerställa att trygghetsarbetet på skolorna följer gällande bestämmelser i läroplanen och skollagen rörande trygghet. Det innebär bland annat att gruppen kontrollerar att samtliga skolor upprättar en trygghetsplan, bistår i framtagandet och analyserar innehållet i planerna. Enligt grundskolenämndens *årsberättelse 2019* finns ett årshjul för att systematisera gruppens arbete och skapa tillfällen för analys. Det finns en långsiktig planering för gruppen och det genomförs nätverksträffar på olika organisatoriska nivåer, och tillsammans med skolornas trygghetsteam i syfte att vidareutbilda skolans personal inom området.

Skolenkäter

Elevernas trygghet och studiero mäts, bevakas och dokumenteras på enhetsnivå och förvaltningsnivå med hjälp av enkäter, dels Skolinspektionens skolenkät, dels kommunens brukarenkät, dels trygghetsenkäter som skolorna själva administrerar.

Brukarenkäten besvaras av elever i årskurs 3, 5, 8, fritidshemmet samt deras vårdnadshavare. Frågorna berör bland annat hur eleverna upplever sina raster, hur de upplever tryggheten inne i skolan och ute på skolgården, om de har kompisar att leka med, hur de blir behandlade av andra elever och om det finns vuxna att vända sig till eller prata med. En fråga behandlar hur eleverna upplever sin arbetsro. Brukarenkäten analyseras både på enhetsnivå och på huvudmannanivå.

I intervju framkommer att förvaltningen håller på att se över metodiken för brukarenkäten eftersom resultatet inte är jämförbart över tid eftersom det alltid är nya elever i de olika årskurserna som besvarar enkäten. Detta har lett till att det varit svårt att se någon progression. Med anledning av detta har förvaltningen bland annat fokuserat på att hitta stöd i forskning om vilka faktorer som påverkar elevers trygghet och studiero. Sammanställningen rörande de kritiska faktorerna presenterades för nämnden.

2.3.2 Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Granskningen visar att det finns en struktur med tillhörande mallar för hur enheternas systematiska kvalitetsarbete ska dokumenteras. Vår genomgång av ett urval av kvalitetsplaner visar att dessa innehåller en uppföljning av verksamheten, en analys av resultaten

i förhållande till de nationella målen. Vi noterar att analysförmågan skiljer sig mellan de olika enheterna. Det varierar i vilken utsträckning elevernas kunskapsresultat samt elevernas upplevelse av trygghet och studiero analyseras utifrån olika parametrar såsom kön och ålder/årskurs. Vi noterar också att det kan finnas brister i rapporteringen av kränkingsanmälningar då det saknas ett ändamålsenligt digitalt system för detta.

2.4 Uppföljning på huvudmannanivå

Revisionsfråga 4: Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?

Enligt 4 kap 3 § Skollagen ska varje huvudman på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras på enhets- och huvudmannanivå.

2.4.1 Iakttagelser

Årsberättelsen 2019 beslutades av nämnden den 13 februari 2020, i vilken det uppges att målet *Alla elever i grund- och gymnasieskolan ska ges förutsättningar att klara kunskapsmålen* bedöms som delvis uppfyllt. Som utvecklingsområden kopplat till målet anges bland andra den stora skillnaden mellan skolenheters måluppfyllelse, elevers upplevelse av studiero och skillnader mellan pojkar och flickors resultat. Det framgår inte vilka skillnader som föreligger mellan skolenheterna samt mellan pojkar och flickor. Målet att *Örebro kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo, leva och verka i* bedöms som uppfyllt.

Årsberättelsen redogör också för 2019 års brukarundersökning av vilken det framgick att endast 61 procent av eleverna uppgav att de får lugn och ro i klassrummet när de önskade det. Det sammanvägda resultatet av andelen elever som kände sig trygga i skolan (i årskurs 3, 5 och 8) var 89 procent vilket var samma värde som året innan.

Kunskapsresultat presenterades löpande för nämnden under 2020. Kunskapsresultaten från höstterminen 2019 för årskurs 6, 7, 8 och 9 presenterades för nämnden den 13 februari 2020, kunskapsresultat från vårterminen 2020 presenterades den 11 juni 2020 och kunskapsresultat för vårterminen 2020 för årskurserna 1, 3, 6 och högstadiet fick nämnden den 27 augusti. Uppföljningarna av kunskapsresultat innefattar en redogörelse på enhetsnivå samt jämförelser mellan könen och över tid.

Även i *delårsrapport 2 2020*, beslutad av nämnden den 24 september 2020, kommenteras analysen av kunskapsresultaten. Det framgår att det finns resultatskillnader mellan skolenheter, att kunskapsresultaten kan kopplas till elevernas socioekonomiska bakgrund och att det finns resultatskillnader mellan flickor och pojkar där flickor når skolans kunskapskrav i högre utsträckning än vad pojkar gör. Det framgår inte av delårsrapporten *hur stora* skillnaderna är och vilka resultatskillnader som finns mellan skolenheterna.

Information om arbetet med elevernas trygghet och studiero har presenterats löpande för nämnden under 2020. I delårsrapporterna framkommer att den centrala trygghetsgruppen under våren hade nätverksträffar och kompetensutvecklingsinsatser med skolenheternas trygghetsteam då trygghetsplanerna och andra resultatunderlag kopplat till trygghet och studiero analyserades. Vidare framgår att studieron i klassrummet är ett utvecklingsområde samt att skolenheternas kvalitativa trygghetsarbete skiljer sig avseende normer och värden.

Nämnden bjöd också in den centrala trygghetsgruppen vid sammanträdet den 16 april och den 15 oktober 2020 för att informera nämnden om gruppens arbete. Vid ett tillfälle presenterades resultatet av tre utvalda frågor från genomförd brukarundersökning (enligt bild 3 nedan) av vilken sammantaget resultat för tre utvalda frågor presenteras för årskurs 3, 5 och 8. Resultat uppdelat per skolenhet, elevgrupper så som flickor och pojkar per årskurs, elever med utländsk bakgrund eller elever med olika socioekonomiska bakgrunder saknas i de underlag som har framkommit i granskningen.

Bild 3: Resultatet av tre utvalda frågor från brukarundersökningen 2020.

2019	Åk 3	Åk 5	Åk 8
Jag känner mig trygg i skolan	89% (52-100%)	89% (64-100%)	91% (80-98%)
Vuxna i skolan behandlar mig bra	92% (76-100%)	88% (64-100%)	89% (82-94%)
Jag får lugn och ro på lektionerna när jag behöver det	70% (24-100%)	60% (16-100%)	56% (38-69%)

2020	Åk 3	Åk 5	Åk 8
Jag känner mig trygg i skolan	91% (71-100%)	91% (79-100%)	89% (79-96%)
Vuxna i skolan behandlar mig bra	93% (74-100%)	92% (77-100%)	87% (74-98%)
Jag får lugn och ro på lektionerna när jag behöver det	69% (40-90%)	61% (29-91%)	60% (41-80%)

Resultatet av brukarenkäten som genomfördes under våren 2020, behandlades av nämnden vid sammanträdet den 27 augusti 2020. Resultatet analyseras också i *delårsrapport 2*. Enkäten besvarades bland annat av elever och vårdnadshavare i årskurs 3, 5 och 8. Vad gäller studiero i klassrummet angavs att både årskurs 3 och 5 uppvisade jämnare resultat mellan skolenheter år 2020 än år 2019, men att skillnaderna mellan skolenheterna fortsatt är stor. Av resultaten för årskurs 8 identifierades avvikelser gällande elever och vårdnadshavare avseende upplevelsen av att personalen på skolan arbetar för att alla elever ska känna sig trygga och gällande upplevelsen av att vuxna ingriper om någon blir illa behandlad. Dessa resultat beskrivs överensstämmande med antalet kränkingsanmälningar och påvisar ett behov av att se över trygghetsarbetet på högstadieskolorna. Både Skolinspektionens enkät och undersökningen *Liv & hälsa ung* (genomfördes av Region Örebro län) bekräftar bilden av bristande studiero bland elever i årskurs 7 och 9. Vi konstaterar att uppföljningen på huvudmannanivå avseende resultatet av brukarenkäten är på en aggregerad nivå.

Analys av kränkingsanmälningar inkluderas också i *delårsrapport 2 2020*. Det framgår av analysen att en hög andel av de anmälda kränkningarna i grundskolan utförs av pojkar och att många sker i klassrummen under lektion. Ett fortsatt behov av systematiskt trygghetsarbete, identifiering av icke fysiska kränkningar, studiero och elevers delaktighet har identifierats i analysen. Det framgår att fram till den 26 november 2020 hade det anmälts totalt 883 ärenden gällande misstänkt kränkande behandling under 2020, och att antalet anmälningar tros vara i en sjunkande trend. Antalet anmälningar per årskurs, fördelat mellan flickor och pojkar och skolenhet presenteras. Nämnden fick även information om misstänkta kränkingsärenden vid sammanträdena den 11 juni och den 10 december 2020. Som tidigare nämnts i avsnitt 2.3.1 uppges att det saknas ett digitalt system vilket

försvårar anmälan, dokumentation samt uppföljning och analys av kränkingsärenden både på skolnivå och på huvudmannanivå.

2.4.2 Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Granskningen visar att nämnden får systematisk och kontinuerlig uppföljning av kunskapsresultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen följer i stort den struktur som grundskolenämnden beslutade om i samband med antagandet av årshjulet för nämndens systematiska kvalitetsarbete 2020.

Granskningen visar vidare att uppföljningen på huvudmannanivå redogör för att det finns skillnader avseende kunskapsresultat samt avseende elevers upplevelse av studiero och trygghet mellan skolenheter, mellan flickor och pojkar samt mellan elever från olika socioekonomiska bakgrund. Vår bedömning är dock att uppföljningen på huvudmannanivå behöver utvecklas. Uppföljningen på huvudmannanivå skulle bli mer ändamålsenlig om enskilda skolenheters resultat avseende trygghet och studiero redovisas utifrån olika parametrar såsom kön och ålder. På så sätt kan huvudmannen skaffa sig kunskap om nuläget vid enheterna för att kunna vidta tillräckliga åtgärder. Vi noterar också att det kan finnas brister i rapporteringen av kränkingsanmälningar då det saknas ett ändamålsenligt digitalt system för detta.

2.5 Vidtagande av åtgärder vid behov

Revisionsfråga 5: Vidtar nämnden åtgärder vid brister avseende trygghet och studiero som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

Enligt 4 kap 3 § Skollagen ska varje huvudman på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Huvudmannen bör utifrån analysen identifiera utvecklingsområden och därefter besluta vilka insatser som ska prioriteras för att de nationella målen ska uppfyllas.

2.5.1 Iakttagelser

Som tidigare nämnt i avsnitt 2.4.1 har nämnden löpande fått information avseende trygghet och studiero, dels genom delårsrapporterna, dels genom uppföljningen av brukarenkäten. I uppföljningen framkom att studieron i klassrummet skiljer sig åt mellan skolenheterna, att studiero är ett utvecklingsområde samt att skolenheternas kvalitativa trygghetsarbete skiljer sig åt avseende normer och värden. Det framgår också att det finns avvikande värden för årskurs 8 i resultaten från brukarundersökningen avseende trygghet för elever och deras vårdnadshavare, vilket påvisar ett behov av att se över trygghetsarbetet på högstadieskolorna. På vilket sätt detta ska ses över och andra konkreta åtgärder framgår inte av uppföljningen. Vid tillfällena då endast resultat av brukarenkäten behandlats som en enskild punkt valde nämnden att lägga informationen till handlingarna, utan att besluta om specifika åtgärder eller rikta uppdrag till förvaltningen.

Av *delårsrapport 2 2020* framgår också att Skolinspektionen genomförde en kvalitetsgranskning under hösten 2019, av vilken det framkom att förvaltningen och verksamheterna behövde analysera studie- och trygghetsresultaten i grundskolan för att hitta orsaken till skillnader i resultat mellan skolor och mellan flickor och pojkar. Skolinspektionen ansåg att resultaten behövde kopplas till utbildningens genomförande och förutsättningar. Av rapporten framgår också att förvaltningen och verksamheterna behöver utveckla arbetet med att rikta åtgärder och insatser samt att förvaltningen har fokuserat på att utveckla

analysen på enhets- och förvaltningsnivå. Vid sammanträdet beslutade nämnden att fastställa *delårsrapport 2 2020*.

Vi konstaterar att vid tiden för granskningen har inte nämnden ännu fattat beslut om verksamhetsplanen för år 2021. I sakgranskning framkommer att nämnden är beroende av att Programnämnd barn och utbildning har antagit sin verksamhetsplan innan grundskolenämnden kan besluta om sin.

I huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av Skolinspektionens kvalitetsgranskning framkommer bland annat att nedanstående förändringar har genomförts:

- Analyser med tydligt fokus på resultatskillnader mellan ämnen, kön och skolor
- Förändrat analys- och uppföljningsprocess
- Utvecklandet av kvalitetsdialoger
- Mer analyserade underlag till nämnd
- Kunskapshöjande insatser till rektorer för att utveckla analysförmågan
- Tydligare koppling till rapporter och forskning vid analys av resultat och förståelsen för resultaten

Vi noterar att den dokumenterade redovisningen är odaterad och att nämnden vid tiden för granskningen inte har fastställt redovisningen av vidtagna åtgärder. Det har inte heller framkommit i granskningen huruvida den första punkten i listan ovan: *analyser med tydligt fokus på resultatskillnader mellan ämnen, kön och skolor* har kommit nämnden till del.

Vi har tagit del av en tjänsteskrivelse till nämndens uppföljning och analys avseende kränkingsärenden, skolinspektions- och klagomålsärenden i 10 december 2020, av vilken fördjupad analys och åtgärder inom området framgår. Exempelvis behövs ett fortsatt arbete med systematiskt trygghetsarbete, identifiering av icke fysiska kränkningar, studiero och elevers delaktighet. Nämnden valde att lägga informationen till handlingarna utan att besluta om specifika åtgärder eller rikta uppdrag till förvaltningen.

De intervjuade gav exempel på ett tillfälle då åtgärder vidtogs för att komma tillrätta med låga kunskapsresultat vid en skola. Vid det tillfället gav nämnden i uppdrag till ESKA (enheten för systematiskt kvalitetsarbete) att stötta skolen i arbetet med resultat och analys. De intervjuade berättar vidare att nämnden äskade mer resurser från kommunfullmäktige för att kunna vidta ändamålsenliga åtgärder. Vi har inte kunnat verifiera någon skriftlig information om detta inom ramen för granskningen.

2.5.2 Bedömning

Vi bedömer revisionsfrågan som delvis uppfylld.

Granskningen visar att i underlagen som presenteras till nämnden framgår relevanta åtgärdsförslag för att komma tillrätta med skillnader mellan skolenheter, flickor och pojkar samt elever med olika socioekonomiska bakgrunder avseende kunskapsresultat, elevers upplevelse av studiero och trygghet samt kränkingsanmälningar. Exempel på en åtgärd som har tagits i syfte att höja kunskapsresultaten är att förvaltningen har börjat analysera resultaten avseende kränkingsanmälningar och resultat från brukarenkäten i förhållande till vad som lyfts fram som framgångsfaktorer enligt skolforskning, vilket vi ser positivt på.

Åtgärdsförslagen som presenteras bedöms dock inte vara tillräckligt konkreta för att fullt ut leda till ändamålsenliga effekter. Till exempel lämnas åtgärdsförslag ofta som går ut på att utveckla eller analysera material vidare.

Vidare konstaterar vi att nämnden vid flera tillfällen har valt att lägga information om statistik och analyser till handlingarna, utan att fatta beslut om åtgärder eller rikta uppdrag till förvaltningen.

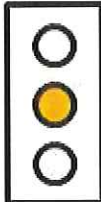
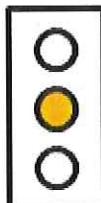
Som redan nämnt i avsnitt 2.4.2 noterar vi att det kan finnas brister i rapporteringen av kränkingsanmälningar. Vi bedömer att denna brist kan leda till att adekvata åtgärder uteblir om hanteringen, utredningen och dokumentationen inte fungerar ändamålsenligt.

3. Revisionell bedömning

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna granskat grundskolenämndens styrning avseende trygghet och studiero. Syftet med granskningen är att bedöma om grundskolenämnden säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan avseende elevers trygghet och studiero och att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

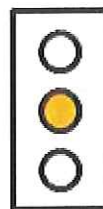
Efter genomförd granskning är vår samlade revisionella bedömning att grundskolenämnden inte helt säkerställer ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete inom grundskolan avseende elevers trygghet och studiero. Vi bedömer att nämnden inte helt säkerställer att detta sker med tillräcklig intern kontroll.

3.1 Sammanställning av bedömningar

Revisionsfråga	Kommentar	
Revisionsfråga 1: Har nämnden systematiskt och kontinuerligt planerat utbildningen?	Uppfyllt	
Revisionsfråga 2: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå?	Delvis uppfyllt	
Revisionsfråga 3: Säkerställer nämnden att det finns en ändamålsenlig dokumentation av det systematiska kvalitetsarbetet på enhetsnivå?	Delvis uppfyllt	

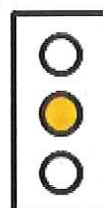
Revisionsfråga 4:
Följer nämnden upp utbildningen systematiskt och kontinuerligt?

Delvis uppfyllt

Revisionsfråga 5:
Vidtar nämnden åtgärder vid brister avseende trygghet och studiero som har identifierats i det systematiska kvalitetsarbetet?

Delvis uppfyllt

3.2 Rekommendationer

Utifrån granskningens iakttagelser rekommenderar vi nämnden att:

- Genomföra en riktad utbildningsinsats för nämndens ledamöter avseende huvudmannens systematiska kvalitetsarbete.
- Säkerställa att verksamheten har förutsättningar för att kunna tillämpa riktlinjer och rutiner för rapportering av kränkande behandling på ett likvärdigt sätt för att kunna vidta adekvata åtgärder och insatser.
- Säkerställa en likvärdig analysförmåga på enhetsnivå.
- Säkerställa att elevernas kunskapsresultat samt elevernas upplevelse av trygghet och studiero analyseras utifrån olika parametrar såsom kön och ålder/årskurs på enhetsnivå.
- Säkerställa att huvudmannens samlade dokumentation även tydliggör enheternas olika förutsättningar och resultat vad gäller trygghet och studiero utifrån olika parametrar.

Bilaga 1 - Dokumentförteckning

Brukarundersökning grundskolan, årskurs 3, 5 och 8 år 2020

Delårsrapport med prognos 1, 2020, beslutad av Grundskolenämnden, den 14 maj 2020, § 76

Delårsrapport med prognos 2, 2020, beslutad av Grundskolenämnden, den 24 september 2020, § 125

Framtidsdialog 27 oktober

Grundskolenämndens protokoll för 2019 och 2020

Kvalitetsplaner för Ängdalaskolan F-6, Brickebackens skola och fritidshem F-6, Lundbyskolan, Vivallaskolan F-6 och Wallerska skolan för 2019-2020.

Nämndreglementen för Örebro kommun, reglemente för grundskolenämnden revideras av Kommunfullmäktige 2019-04-24, § 113

Ordningsregler för Ängdalaskolan F-6, Brickebackens skola och fritidshem F-6, Lundbyskolan, Vivallaskolan F-6 och Wallerska skolan för 2019-2020.

Riktlinjer för barn- och elevhälsa i Örebro kommun, Beslutad av Programnämnden, den 5 april 2017, § 56

Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av utvecklingsområden i regelbunden kvalitetsgranskning i Örebro kommun

Redovisning av kunskapsresultat HT19 och VT20

Skolinspektionen - beslut efter regelbunden kvalitetsgranskning av Örebro kommuns ansvarstagande för grundskola och gymnasieskola, 2020-04-15, Dnr 2019:5931

Trygghetsplaner för Ängdalaskolan F-6, Brickebackens skola och fritidshem F-6, Lundbyskolan, Vivallaskolan F-6 och Wallerska skolan för 2019-2020.

Verksamhetsplan med budget 2020, beslutad av Grundskolenämnden, den 12 december 2019, § 161

Årsberättelse grundskolan 2019, beslutad av Grundskolenämnden, den 13 februari 2019, § 25

Årsprocessen - från analys till styrdokument, senast reviderad av grundskolenämnden den 12 december 2019

Årshjul för grundskolenämndens kvalitetsarbete, 2020 antogs av grundskolenämnden den 13 februari 2020

Örebro kommuns trygghetsvision, beslutad i kommunfullmäktige den 18 september 2002

Bilaga 2 – Utdrag ur kvalitetsplan

Nedan följer ett utdrag ur Lundbyskolans (F-6) kvalitetsplan. Tabellen visar ett av enhetens mest prioriterade utvecklingsområden utifrån vad som framkommit i kvalitetsplanen.

<p>Prioriterat utvecklingsområde:</p>	<p><i>Alla elever uppger att de känner trygghet i skola och på fritidshemmet</i></p>
<p>Motivering: Varför har detta utvecklingsområde valts? Vilka underlag ligger till grund för valet?</p>	<p><i>Detta är ett pågående utvecklingsområde som sträcker sig över tid. Vi har sett att våra planerade och genomförda aktiviteter visar att vi är på god väg till att öka tryggheten. Många enkäter och undersökningar visar att eleverna trivs och känner sig trygga på Lundbyskolan, men vi behöver ändå fortsätta vårt arbete då det några elever som upplever att andra elever inte är snälla mot dom.</i></p>
<p>Planerade aktiviteter: Vad ska göras för att förbättra nuläget inom utvecklingsområdet? Vem ska göra vad? När ska det göras? Hur görs eleverna delaktiga? Hur säkerställer rektorn förutsättningar för utvecklingsarbetet?</p>	<p><i>Terminen inleds med 4 värdegrundsveckor där fokus ligger på att alla elever ska känna sig trygga, både i skola och på fritidshemmet. Pedagogerna planerar värdegrundsveckorna i respektive arbetslag. Eleverna görs delaktiga genom bl.a. klassråd och elevråd.</i></p> <p><i>Vi kommer att arbeta med bildstöd, rutiner och struktur för att stärka ledarskapet i klassrummet.</i></p> <p><i>De yngre eleverna har "röd prick" med 5 tysta minuter i matsalen.</i></p> <p><i>Skolan har anställt en trygghetsvärd.</i></p> <p><i>Planerade rastaktiviteter kommer dagligen att genomföras där skolans Trygghetsvärd planerar, genomför och utvärderar.</i></p> <p><i>Skolgården är indelad i 4 mindre zoner där det alltid finns rastvakter när eleverna har rast. Alla rastvakter bär alltid gul väst.</i></p> <p><i>En pedagog följer alltid med de yngre eleverna när de ska ha idrott eller slöjd.</i></p>
<p>Uppföljning/utvärdering: Hur och när följs aktiviteter upp? Vem ansvarar för detta? Hur används utvärderingens resultat?</p>	<p><i>Pedagogerna följer, genom pedagogiska diskussioner, upp hur rutiner och strukturer fungerar i klassrummet.</i></p> <p><i>Rastaktiviteterna kommer att följas upp av både elever och personal på klassråd, elevråd och arbetslag.</i></p> <p><i>Trygghetsvärden är ansvarig för att sammanställa resultatet och genomföra förändringar.</i></p> <p><i>Utvärderingen används till att planera fortsatt arbete.</i></p>

Mål på kort sikt:	<i>Att alla elever upplever sig trygga och att det blir färre konflikter på rasterna och i klassrummet.</i>
Mål på lång sikt:	<i>Ökad trygghet och måluppfyllelse.</i>

2021-03-04

Rebecka Hansson

Uppdragsledare

Helena Richardsson

Projektledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av revisorerna i Örebro kommun enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan daterad 2020-02-18. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.